

**ADMINISTRATIVNI SPORAZUM ZA SPROVOĐENJE SPORAZUMA IZMEĐU
REPUBLIKE SRBIJE I REPUBLIKE TURSKJE O SOCIJALNOJ SIGURNOSTI**

Na osnovu člana 29. Sporazuma između Republike Srbije i Republike Turske o socijalnoj sigurnosti, koji je potpisan u Beogradu, dana 26. oktobra 2009. godine (u daljem tekstu: Sporazum), Vlada Republike Srbije i Vlada Republike Turske dogovorile su sledeće:

DEO I OPŠTE ODREDBE

Član 1. Definicije pojmova

Izrazi koji se upotrebljavaju u ovom administrativnom sporazumu imaju isto značenje kao i u Sporazumu.

Član 2. Organi za vezu

(1) U skladu sa članom 29. stav 3. Sporazuma, kao organi za vezu određuju se:

- za Republiku Srbiju: Zavod za socijalno osiguranje

- za Republiku Tursku:

1. Za pravne propise koji se odnose na socijalno osiguranje i opšte zdravstveno osiguranje:

Predsedništvo Zavoda za socijalnu sigurnost - Ankara

2. Za pravne propise koji se odnose na osiguranje za slučaj nezaposlenosti:

Generalni Direktorat Turske agencije za zapošljavanje - Ankara

(2) U cilju primene ovog administrativnog sporazuma, organi za vezu određeni u stavu 1. ovog člana mogu kontaktirati neposredno, kao i sa osiguranicima i njihovim punomoćnicima.

(3) Organi za vezu sporazumno utvrđuju zajedničke postupke i obrasce potrebne za primenu Sporazuma i ovog administrativnog sporazuma.

DEO II PRIMENA PRAVNIH PROPISA

Član 3. Podnošenje potvrda o osiguranju

(1) U primeni člana 6. stav 2, člana 7, člana 8, člana 9. st. 1. i 3. i člana 10. stav 1. Sporazuma, zainteresovano lice podnosi potvrdu/obrazac nadležnom nosiocu države ugovornice u koju je upućeno, da ostaje osigurano prema pravnim propisima države ugovornice koja ga upućuje.

(2) Potvrde/obrazci koji su određeni stavom 1. ovog člana a odnose se na zahtev osiguranog lica ili poslodavca izdaju se od strane nosioca država ugovornica.

(3) Potvrda/obrazac iz stava 1. ovog člana se, izuzetno, može i naknadno izdati na zahtev osiguranika, poslodavca ili nadležnog nosioca države ugovornice na čijoj teritoriji lice radi, odnosno obavlja samostalnu delatnost.

Član 4.
Produženje perioda privremenog upućivanja

(1) U cilju primene člana 7. Sporazuma, u Republici Srbiji, Ministarstvo rada i socijalne politike, a u Republici Turskoj, Ministarstvo rada i socijalne sigurnosti su nadležni u odnosu na produženje perioda privremenog upućivanja.

Zahtev se podnosi na dvojezičnom obrascu u tri primerka.

(2) Nadležni organ iz stava 1. ovog člana svoju saglasnost potvrđuje dostavljanjem dvojezičnog obrasca, u dva primerka, nadležnom organu druge države ugovornice.

Član 5.
Korišćenje prava izbora

(1) Lica iz člana 10. stav 2. Sporazuma može da koristi svoje pravo izbora u roku od tri meseca od datuma otpočinjanja sa radom. Za lice koje već radi rok teče od datuma stupanja na snagu ovog administrativnog sporazuma.

(2) Mogućnost pozivanja na pravo izbora važi od prvog dana u mesecu posle meseca u kojem se zainteresovano lice izjasnilo o svom izboru.

DEO III
PRIMENA POSEBNIH ODREĐABA

POGLAVLJE 1.
BOLEST I MATERINSTVO

Član 6.
Sabiranje perioda osiguranja

(1) Radi primene člana 12. Sporazuma, nadležni nosilac izdaje, na utvrđenom dvojezičnom obrascu, potvrdu o periodu osiguranja navršenom prema pravnim propisima koje primenjuje.

(2) Potvrde/obrazci koji su određeni stavom 1. ovog člana a odnose se na zahtev osiguranog lica izdaju se od strane nosioca država ugovornica.

(3) Potvrde/obrazci iz stava 1. ovog člana se, izuzetno, mogu naknadno izdati na zahtev nosioca države ugovornice na čijoj teritoriji osigurano lice radi, odnosno obavlja samostalnu delatnost.

Član 7.
Korišćenja zdravstvenih usluga za vreme rada ili boravka na teritoriji druge države ugovornice

(1) Radi korišćenja prava na zdravstvenu zaštitu, lice iz člana 13. i člana 15. stav 4. Sporazuma obavezno je da nosiocu u mestu prebivališta ili boravišta, podnese, na utvrđenom dvojezičnom obrascu, potvrdu o pravu na davanje u naturi.

(2) Potvrde/obrazci koji su određeni stavom 1. ovog člana a odnose se na zahtev osiguranog lica izdaju se od strane nosioca država ugovornica.

(3) Potvrda iz stava 1. ovog člana se, izuzetno, može naknadno izdati na zahtev nosioca osiguranja koji je pružio davanja u naturi. Uz zahtev, nosilac prilaže i raspoloživu medicinsku dokumentaciju.

(4) U slučaju utvrđene nesposobnosti za rad i odobrenog bolničkog lečenja, nosilac koji pruža davanja prema prebivalištu ili boravištu lica je dužan da o tome neodložno, na utvrđenom dvojezičnom obrascu/potvrdi, obavesti nadležnog nosioca.

Član 8.

Zdravstvene usluge članova porodice osiguranika

(1) Radi primene člana 14. Sporazuma, nadležni nosilac dostavlja nosiocu osiguranja na čijoj teritoriji prebivaju članovi porodice obrazac/potvrdu o pravu na davanja u naturi. Obrazac/potvrda je važeća sve dok nosilac mesta prebivališta ne dobije obaveštenje o njenom opozivu.

(2) U slučaju prestanka prava na davanja iz stava 1. ovog člana nadležni nosilac je obavezan da nosiocu mesta prebivališta dostavi obrazac/potvrdu o prestanku prava na davanje. U tom slučaju, pravo na korišćenje davanja se obustavlja 30-og dana od datuma izdavanja obrazca/potvrde.

(3) Osiguranik i članovi njegove porodice su obavezni da obaveste o svim promenama koje mogu da utiču na pravo korišćenja davanja iz zdravstvenog osiguranja, kao što su promena posla, adrese stanovanja ili prestanak radnog odnosa.

Član 9.

Zdravstvene usluge za penzionere i članove njihovih porodica

(1) Za lica i članove porodice iz člana 15. stav 2. Sporazuma, nadležni nosilac dostavlja nosiocu mesta prebivališta pensionera dvojezični obrazac/potvrdu o pravu na davanje u naturi na utvrđenom dvojezičnom obrascu.

(2) U slučaju prestanka prava na davanja nadležni nosilac dostavlja nosiocu mesta prebivališta obrazac/potvrdu o prestanku prava na davanje. U tom slučaju, pravo na korišćenje davanja prestaje 30-og dana od datuma izdavanja obrazac/potvrdu ili sa datumom smrti.

(3) U slučaju kada penzioner i članovi njegove porodice borave na teritoriji druge države ugovornice i nemaju obrazac/potvrdu koja je potrebna za pružanje zdravstvenih usluga u slučaju hitnosti, ovaj obrazac/potvrda tražiće se od nadležnog nosioca.

Član 10.

Ortopedska pomagala, proteze i druga davanja od veće finansijske vrednosti

Ortopedska pomagala, proteze i druga davanja čija vrednost prelazi iznos od 500 EUR, izražena u nacionalnoj valuti države ugovornice, pružaju se, osim u slučajevima hitnosti, uz prethodnu saglasnost nadležnog nosioca. Spisak davanja se nalazi u Dodatku 1. ovog administrativnog sporazuma.

Član 11.
Naknada u slučaju nepridržavanja propisanog postupka

Licu koje je koristilo zdravstvenu zaštitu na način koji nije predviđen ovim administrativnim sporazumom, nastale troškove naknađuje nadležni nosilac, prema pravnim propisima koje on primenjuje. Nosilac mesta gde su pružene zdravstvene usluge na dvojezičnom obrascu, obaveštava nadležnog nosioca o cenama koje važe u odnosu na pruženu zdravstvenu uslugu.

Član 12.
Isplata novčanih davanja

Nadležni nosilac isplaćuje novčano davanje iz člana 17. Sporazuma neposredno korisniku prava.

Član 13.
Nadoknada troškova za davanja u naturi

Postupak nadoknade troškova zdravstvene zaštite utvrdiće se posebnim sporazumom.

POGLAVLJE 2.
STAROST, INVALIDNOST I SMRT

Član 14.
Podnošenje zahteva

Nadležni nosilac kod koga je podnet zahtev za davanje zatražiće od podnosioca zahteva da priloži svu dokumentaciju potrebnu nadležnom nosiocu druge države ugovornice za obradu zahteva, a naročito podatke o periodima, vrsti i mestima zaposlenja, odnosno obavljanja delatnosti, kao i podatke o poslodavcu.

Član 15.
Obrada zahteva i pokretanje postupka

(1) Nadležni nosioci su dužni da se međusobno obaveštavaju o svakom zahtevu za davanje i svim činjenicama od značaja za ostvarivanje prava i utvrđivanje visine davanja, pri čemu potvrđivanje podataka na utvrđenom dvojezičnom obrascu zamenjuje dostavljanje originalne dokumentacije.

(2) Nadležni nosioci, takođe, međusobno dostavljaju pregled zaposlenja, odnosno samostalne delatnosti koje su obavljane u drugoj državi ugovornici, ili u trećoj državi, uz odgovarajuću dokumentaciju u originalu, odnosno u fotokopiji, uključujući i radnu knjižicu.

(3) Nadležni nosilac kome je podnet zahtev za davanje, dostavlja uz zahtev, nosiocu druge države ugovornice, potvrdu o periodima osiguranja koji se uzimaju u obzir prema pravnim propisima koje on primenjuje.

Član 16.
Obaveštavanje o završetku postupka

Nadležni nosioci se međusobno obaveštavaju, na utvrđenom dvojezičnom obrascu, o završetku postupka za utvrđivanje prava na davanje.

Član 17.
Obaveštenja

Nadležni nosioci se međusobno obaveštavaju o činjenicama značajnim za davanje:

- prestanku prava na davanje, odnosno obustavi isplate davanja;
- promeni u periodima osiguranja;
- početku osiguranja;
- novom bračnom stanju udovice, odnosno udovca;
- preseljenju u treću državu;
- promeni adrese;
- statusu deteta na školovanju;
- smrti korisnika prava.

Član 18.
Obustava isplate i prestanak prava na davanje

Nadležni nosioci država ugovornica se međusobno, bez odlaganja, obaveštavaju o činjenicama zbog kojih se obustavlja isplata davanja ili prestaje pravo na davanje.

Član 19.
Isplata davanja

- (1) Nadležni nosilac isplaćuje novčano davanje neposredno korisniku prava i nadživlom licu.
- (2) Na zahtev nadležnog nosioca iz stava 1. ovog člana, korisnik prava i nadživelo lice je obavezno da dostavi nosiocu dvojezični obrazac/ potvrdu o životu, najkasnije do kraja aprila tekuće godine.
- (3) Nadležni nosioci, krajem marta tekuće godine, međusobno razmenjuju statističke podatke o broju korisnika i nadživelih lica sa prebivalištem na teritoriji druge države ugovornice po vrsti penzija i isplaćenim iznosima za prethodnu godinu.

POGLAVLJE 3.
POVREDA NA RADU I PROFESIONALNA BOLEST

Član 20.
Davanja u naturi

- (1) Radi korišćenja zdravstvenih usluga u skladu sa članom 24. Sporazuma, osigurano lice podnosi nosiocu mesta boravka potvrdu/obrazac koji izdaje nosilac kod koga je osigurano.
- (2) Ako osigurano lice ne može da podnese potvrdu/obrazac, nosilac mesta boravka zatražiće istu od nadležnog nosioca.

Član 21.
Isplata novčanih davanja

Nadležni nosioci isplaćuju novčana davanja iz člana 26. Sporazuma neposredno korisniku prava.

POGLAVLJE 4.
NEZAPOSLENOST

Član 22.
Postupak

Radi korišćenja prava iz člana 27. Sporazuma, nadležni nosioci država ugovornica, na utvrđenom dvojezičnom obrascu, potvrđuju periode osiguranja izvršene prema pravnim propisima koje oni primenjuju, kao i periode u kojima je isplaćivana naknada za slučaj nezaposlenosti.

POGLAVLJE 5.
PRAVNA I ADMINISTRATIVNA POMOĆ

Član 23.
Lekarski pregledi

(1) U skladu sa članom 29. stav 5. Sporazuma, lekarske preglede osiguranika na koga se primenjuju pravni propisi jedne države ugovornice sa prebivalištem na teritoriji druge države ugovornice, obavlja nosilac mesta prebivališta u skladu sa pravnim propisima koje primenjuje, na zahtev nadležnog nosioca druge države ugovornice.

(2) Na zahtev nadležnog nosioca jedne države ugovornice, nadležni nosilac druge države ugovornice dostavlja besplatno obaveštenje medicinske prirode i sve obrasce/potvrde koje poseduje, kao i one koja se odnosi na invaliditet osiguranika.

(3) Nadležni nosioci zadržavaju pravo da zahtevaju da lekar po njihovom izboru obavi medicinski pregled osiguranog lica.

(4) Troškove lekarske kontrole, lekarskog izveštaja, putovanja u svrhu lečenja i potrebnih ispitivanja nadležni nosilac koji je to zahtevao, nadoknađuje licu koje ih je obavilo.

DEO IV
ZAVRŠNA ODREDBA

Član 24.
Stupanje na snagu

Ovaj sporazum stupa na snagu istovremeno sa Sporazumom.

Sačinjeno i potpisano u dva originala u Beogradu, dana 26. oktobra 2009. godine na srpskom, turskom i engleskom jeziku, pri čemu su sva tri teksta podjednako verodostojna. U slučaju različitog tumačenja, merodavan će biti tekst na engleskom jeziku.

Za Republiku Srbiju

Rasim Ljajić, s. r.

Za Republiku Tursku

Omer Dinčer, s. r.